

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 16/25

Люксембург, 13 февруари 2025 г.

Решение на Съда по дело C-472/23 | Lexitor

Договори за потребителски кредити: в случай на неизпълнение на задължението за информиране банка може да бъде лишена от правото си да получи лихви

Такава хипотеза може да е налице дори когато индивидуалната тежест на нарушението на това задължение и произтичащите от него последици за потребителя варират в зависимост от случая

Lexitor е полско дружество за събиране на вземания, на което потребител прехвърля правата си, произтичащи от договор за кредит, сключен с банка. Дружеството твърди, че банката не е изпълнила задължението си за предоставяне на информация на потребителя при сключването на договора. Това дружество сезира полски съд, като претендира банката да плати сума, съответстваща на лихвите и разноските, платени от въпросния потребител.

В подкрепа на претенцията си Lexitor счита, от една страна, че годишният процент на разходите (ГПР¹) е бил завишен. Според това дружество една от клаузите на договора, взета предвид за изчисляването на този процент, трябва да се обяви за неравноправна и съответно за необвързваща потребителя². От друга страна в договора не били посочени ясно основанията, нито редът и условията за увеличаване на таксите, свързани с неговото изпълнение³. Тези нарушения според Lexitor трябвало да доведат до прилагане на санкцията, предвидена в полския закон, и следователно кредитът да бъде освободен от лихвите и таксите, посочени в договора.

Полският съд се обръща към Съда с цел да установи дали банката е нарушила предвиденото в правото на Съюза задължение за информиране⁴ и дали лишаването на тази банка от правото ѝ на лихви и разноски е съвместимо с правото на Съюза.

Първо, Съдът припомня, че договорът за кредит трябва да посочва по ясен и кратък начин ГПР, изчислен към момента на сключването му. Изчисляването на ГПР обаче предполага, че договорът ще остане в сила за уговорения срок. Следователно **обстоятелството, че в договор за кредит е посочен ГПР, който се оказва завишен**, тъй като някои клаузи от този договор впоследствие са признати за неравноправни, само по себе си не представлява неизпълнение на задължението за предоставяне на информация.

Второ, договорът трябва да описва по ясен и разбираем начин **условията, позволяващи промяна на разходите**, свързани с неговото изпълнение. **Фактът, че за тази цел договорът се основава на показатели, които трудно могат да бъдат проверени от потребителя, може да наруши задължението за информиране**. Това е така, когато средният потребител не може да провери нито настъпването на обстоятелствата, обосноваващи тази промяна, нито тяхното отражение върху въпросните разходи и съответно не е в състояние да разбере обхвата на своето задължение. Националният съд следва да провери дали тази хипотеза е налице в рамките на спора, с който е сезиран.

Трето, **в случай на нарушение на задължението за информиране, което засяга възможността на**

потребителя да прецени обхвата на своите задължения, банката може да бъде лишена от правото да получи лихви и разноски. Освен ако националната юрисдикция не установи друго, Съдът счита, че тази санкция е пропорционална, въпреки че тежестта на нарушението и произтичащите от него последици за потребителя могат да варират в зависимост от случая.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Общите разходи по кредита, които трябва да бъдат понесени от потребителя, изразени в годишен процент от общия размер на кредита.

² Въпросният договор позволява на банката да поучава лихви не само върху главницата по кредита, който е бил предоставен на потребителя, но и върху сумите, отпуснати от банката за покриване на разходите по кредита. Ако въпросната клауза бъде оставена без приложение поради нейния неравноправен характер, лихвите би следвало да се изчисляват само върху главницата. В този случай ГПР би бил по-нисък от първоначално посочения в договора.

³ Таксите и комисионите могат да се увеличат, ако настъпи поне едно от изброените в договора условия, като например изменение на минималната работна заплата и на равнището на показателите, публикувани от полския Главен статистически институт, както и промяна на данъчните разпоредби и/или счетоводните правила, прилагани от банката, доколкото имат отражение върху разходите, понесени от нея при изпълнение на въпросния договор.

⁴ [Директива 2008/48/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити.